

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos pelit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A szultán trónja.

(B. H.) Az Ozmán-ház Törökországban a harmincegyedik császárt emelte 1876. augusztus 31-én trónra, midőn II. Abdul Hamid a próféta kardját felkötötte. Az Ozmán-dinasztia 1296-ban lett uralkodó, tehát hátszáz esztendeig szerepel Ázsia, Európa és Afrika történetében.

Annak is 443 esztendeje mult, hogy a törökök Konstantinápolyt 1453. május 29-én elfoglalták. A szultánok azóta keleti császárok lettek s rémitő világhatalmukat érezte egész Európa, Magyarország függetlensége még most is a török hódoltság áldozata. De abszolútizmus, mohamedánizmus és hárem elfogyasztották a törökök nép és az Ozmán-dinasztia erejét s romba dönt a hatalom, elpusztult az ország, szétesett a birodalom.

Még az ötvenes években győzni tudott, husz évvel ezelőtt azonban már nem volt képes az orosz hadaknak ellenállni, Plevnánál a török birodalom elesett, azóta már csak régi dicsőségének sötét árnyéka.

És az Ozmán-dinasztia a trónon sem uralkodni, sem élni nem bír. Abdul-Medsid volt az utolsó császár, ki még kormányozni képes volt, testvére Aziz örült passzióval romlásba dönté a birodalmat s 1876. májusban egy olló vetett véget életén k, fia V. Murad csak három hónapig ült székén, akkor a palota-forradalmárok őt is örültnek nyilvánították s azóta szomorú rabja a szerailnak s élő halott.

Testvéröccse, Abdul Hamid, a háború veszedelmében emelkedett méltóságába, de csak, hogy vereség és veszteség jelezze uralkodását s a husz esztendő alatt, mióta Törökországot kormányozza, nem bírta talpra állítani fogyatékos szellemi erejével. Így került a török birodalom alatta és általa a végső pusztulás állapotába. Most Abdul-Hamid szultánt is elődeinek sorsa fenyegeti, — hogy életét félti, s trónját vesztheti.

Régóta írják Konstantinápolyból, hogy a szultán nem mer az emberek közé menni, összeesküvéket és gyilkosságokat lát maga körül, elzárkózik, öreit és szolgálait változtatja s a kit gyanuja ér, kegyetlen büntetéssel sújtja. Miniszterei alig mernek vele beszélni s nincs bátorságuk neki megmondani, hogy mily szomorú állapotban van országa s mily szerencsétlen a népe. Parancsait teljesíteni nem lehet, mert nem létező hadseregeket, ágyuk t, hajókat és milliokat,

küld ki, hogy legyőzzék ellenségeit, miglen ő maga palotájában elbujva remeg. Minden reform megakad a szultán ellenszegülésén s a legjobb rendeletek végre nem hajthatók, eszközök hián, vagy mert a hivatalokban is minden biztosság megszűnt, miniszterek és basák, ha elvesztették a kegyet, elvesztik hivatalukat és életüket is s oly általános lett az elzűlés, hogy természetes következménye csak az anarkia és a forradalom lehetett.

Két esztendő óta a kimerült birodalom minden részében polgárháború dühöng teljes európai béke közepette s a hatalmak összes befolyása s a szultánnak minden ereje nem képes megszüntetni a szörnyű vérengzéseket, melyek Európát elborzasztják.

Biráskodni örmények, görögök, bolgárok, törökök, kurdok, druzok és arabok között kiknek lehetne kedve s feladata?

De hogy mindezek egymást gyilkolják s nemcsak a legyek között, hanem Konstantinápoly utcáin is a vér patakzik, a mohamedánok a keresztényeket irtják s az állam rendet csinálni nem képes.

Ez mind kétségtelen valóság, nagy szerencsétlensége népeknek, nagy veszedelme Európának és szégyene az emberiségnek.

A török birodalom összeomlani készül, ezt látja mindenki s érzik maguk a törökök is.

A legújabb hírek ismét harcokról szólnak görögök és törökök között Macedóniában, tömeges elfogatásokról és tengerbe süllyesztésekről Konstantinápolyban, örmények kiűzéséről, mohamedánok fegyverkezéséről s fenyegető megszárlásokról.

Tizenkilenc angol hadihajó fekszik Szaloniki kikötőjében, várva Londonból a parancsot, hogy a Dardanellákon át Konstantinápolyra törjön. Félve inti a Times az angol kormányt, hogy ez egyoldalú beavatkozása az európai háborút jelentene.

Az angol kormány feje, Salisbury, ugyanaz, a ki 1878-ban Konstantinápolyban az oroszokat megállította s a berlini szerződést megkötni segített, most lapjában, a Standarban, II. Abdul-Hamid szultán detronizációját követeli. A félhivatalos Nemzet vállalkozik rá, hogy ugyanezt az eszmét terjeszse Magyarországon, mintha már a hatalmak ebben megegyeztek volna s a diplomácia azzal akarná megmenteni Törökországot s elkerülni az európai háborút, hogy Abdul-Hamidot letessék s a trónörökös, Moha-

med Resad effendit tessék helyébe, a ki annak a szerencsétlen, örült Abdul Aziznak harmadik fia; és vajjon két bátyjánál képebb-e?

E trónváltásra legyünk elkészülve s ezzel Törökország önállósága megszűnt s egészen Európa gyámsága alá jutott. Se baj, ha ezzel megszűnnék a polgárháború s a békének és haladásnak korszaka következne. De vajjon nem fogja-e a császár bukása a török birodalom bukását nyomon követni?

Az igazságügyi bizottságból. A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnapi ülésében letárgyalta első sorban a belügyminiszter által a Magyarország és Ausztria közti Szepesvármegye és Gácsország szélén az úgynevezett H a l a s t ó körüli területen az országos határvonalnak választott bíróság által leendő megállapításáról benyújtott törvényjavaslatot mely a belügyminiszter ama kijelentése után, hogy a választott bíróság három tagból fog állani s e bíróság elnöke sem magyarországi sem osztrák alattvaló nem lehet, változatlanul elfogadott.

Tárgyalta továbbá a bizottság s változás nélkül elfogadta az 1896. évi VIII. törvényzikk kiegészítéséről és az 1892—97-ig országgyűlés alatt a főrendiházban örökös tagági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslatokat is. Változatlanul fogadta el a bizottság a svájci szövetséggel szemben Bernben 1896 évi márczius 10-én a b ü n t e t t e s e k kölcsönös k i a d á s a dolgában kötött államszerződés becikkelyezéséről az igazságügyminiszter által benyújtott törvényjavaslatot is.

A törvényjavaslatoknak a Házban való előadásával Szivák Imre bizatván meg, az ülés véget ért.

A kuriai bíráskodás a főrendiházban. Vay Béla báró, a főrendiház elnöke, ki Szilágy József távolléte alatt a főrendiház ügyeit intézi, ma délelőtt 9 óra 5 perczkor Bánffy Dezső báró miniszterelnök által előre elhatározott audiencián fogadtatott, a mely husz perczig tartott. Az audiencia eredménye a főrendekhez intézett következő levél:

A távollévő Méltóságos főrendek az elnökség által tisztelettel értesítettek, hogy az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslat és egyéb a képviselőházból beérkező tárgyak 1896. évi szeptember hó 30-án (szerdán) délelőtt 11 órakor fognak a főrendiház által érdemileg tárgyalatni.

Budapesten, 1896. évi szept. hó 16-án.

Báró Vay Béla
elnök.

Ezen újabb taktikaváltoztatás, a mely ugylászik, összefügg a képviselőháznak ma hozott ama határozatával, hogy az apróbb ügyek haladéktalanul tárgyalassanak, kétség-telenül oly elhatározás eredménye, a melyet csak igen fontos körülmények hozhattak létre. Ez a sürgős rendezkedés hasonlít az olyan ember eljárásához, a ki pl. Amerikába indul és itthon előbb ügyeit annyira-mennyire rendez-behozza.

A dunapataji mandátum igazolása végett a képviselőház állandó igazoló bizottsága e hó 21-én délelőtt közvetlen a képviselőház ülése előtt háromnegyed 10 órakor ülést tart.

Készülődés a választásokra. Szacsavay Sándor, a közli választókerület országgyűlési képviselője, a kinek azsdolai beszámolójáról minap megemlékeztünk volt, ma délelőtt kerületének egy másik nagy községében, Szentileken mondott beszámoló beszédet. A templom előtti térségen egybegyűlt sok száz főnyi választó közönség mindvégig nagy figyelemmel és kitörő lelkesedéssel hallgatta népszerű képviselőjének az elmúlt ciklus eseményeit és a haza jelenlegi sorsát fejtegető kitűnő beszédjét. Szacsavay ezuttal is a 48-as közjogi alap helyreállítását hangsúlyozta s a nép szívéhez szóló melegséggel esetelte a független Magyarország idejének nagyszerűségét. Tüzetesen szólott a kormány földművelésügyi, általában közgazdasági politikájának sivár és meddő voltáról s különösen éles kritika tárgyává tette az Ausztriával folyó kiegyezési alkudozásokat. Beszéde végén folytonos éljenzés közepette a függetlenségi elvek mellett való kitartásra buzdította a polgárságot. Az egyhangú lelkesedéssel fogadott beszámoló után egyik tekintélyes választó meleg köszönetet mondott Szacsavaynak, a mit cikluson kifejtett hazafias működéséért és a válasz ók nevében újból felajánlotta a jeleltséget. A közönség Szacsavay Sándort eljenezve osztott szét. Délben Szacsavay tiszteletére özvegy Köntzey Miklósné urnó vendégsz rető házában nagy ebéd volt, a melyen a vidék előkelőségeiből többen vettek részt.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

VÁLASZ.

A „Debreczen” számára írta: Kovácsy Kálmán.

Panaszkodol: ritkán írok
A távolból levelet,
S azt hiszed, hogy lelkem egykor
Hütellenül elfeled.

Ne panaszkodj s azt se hidd, mert
Napom vagy s én — csillagod,
A mióta csodás szemed
A lelkembe ragyogott.

Az a büvös, nefeletskék,
Melynek nincsen párja más —
Mely hogyha még elborul is:
Ugy is csupa ragyogás.

S te vagy az én legszebb hitem,
Reménységem, mindenem —
Vágyam, álom, célom, üdvöm,
Isten után — Istenem! . . .

S az is maradv — így van az már
Réges-régen megírva —

A gabona árának hanyatlása.

A nemzetközi gazdakongresszus elé a földművelésügyi kormány is terjeszt memorandumot a gabonaárak hanyatlásáról. A földművelésügyi miniszter megbízásából meg szerkesztett füzet tartalmát a következőkben ismertetjük:

A buza alacsony ára miatt a mostani produkció, a mely pedig 160—200 millió hektoliterrel nagyobb, mint a hetvenes évek buzatermése volt, kerek 30 százalékkal kisebb értéket reprezentál. A hetvenes években a buzatermés értéke 8—85 milliárd frtot tett, noha a termés csak 615—620 millió hektoliter körül kulminált, míg most a midőn már közel 880 millió hektoliter az átlagos termés a buza összes értéke csak 55—3 milliárd forint. Ez évenként legalább is 2—3 milliárd forinttal rövidíti meg a gazdaközönséget csupán a buza által természetesen a gazdaközönség fogyasztási képességét is csökkenti, a mit leginkább az iparezikkek forgalmánál vehetünk észre. De nem csak a készárak, hanem az összes mezőgazdasági produktumoknak 30—50 százalékkal kisebb az értéke, — mint a hetvenes években. A rozstermés is rendes viszonyok között 500, az arpatermés 360 a zabtermés 540 és a kukoricatermés 800 millió hektoliter. Ezek a termények legalább 4—5 milliárd forintot vesztek értékükből és ha valamenyi terménynek az érték veszteségét összeadnók, bizonyára meghaladná a 12 milliárdot.

Az első sorban a termelés nagymértékű fejlesztésének és másodsorban a tökeletessé vált közlekedési viszonyoknak, illetve az olcsó szállítási díjaknak tulajdonítják. Az 1874-iki esztendő épp úgy, mint az 1884-iki is nagy változást hozott létre a gabonaárakban. Egyszerre lefelé törtek az árak; 1874-ről 1875-re Budapesten is 3—4 forinttal hanyatlott a buza ára s azután néhány éven át ismét megszilárdult, de csak azért, hogy annál inkább meg legyen a bajlandóság a reakezióra. 1880-tól 1883-ig még igen jó árakat jegyeztek, de már a következő 1884. évben nagy arhanyatlás állott be s azóta is az 1891 és 1892-iki évek kivételével folytonos az áresökkenés, mely a mult évben érte el tető pontját.

Külföldön a tengerentuli államok nehezítették meg az európai gazdák helyzetét, úgy, hogy méltán követelhetne a gazda az idegen termények beözönlése ellen a védvámot. Bár ezek a tendenciák nem igen vezettek célra,

Nem fakuló, elavuló,
Semmit érő papírra . . .

Főnn az égen legragyogóbb,
Legtündöklőbb csillagra —
Oda írta lángbeütéssel
A Teremtő jó maga! . . .

Ne panaszkodj hát, hogy ritkán
Írok hozzád levelet
S azt se hidd, hogy lelkem egykor
Hütellenül elfeled.

A baba.

Írta: Vértessy Gyula.

Az igazat megvallva, eddig még csak éreztem valamelyes hajlamokat a házassághoz, hanem mióta a legközvetlenebb tapasztalatból tudom, hogy mit érnek a családapai örömök, azóta Istenemre mondom, ha bíró lennék: el nem tudnám itélni a babatulajdonosokat (vulgo apákat) s ha Szent Péter lennék, minden egyéb igazolvány nélkül beereszteném őket a mennyeknek országába — megbűnhődve ők úgy is elegendőképen minden elkövetett és e nem követett bűneikért, az ugynevezett családi örömök megérkezése idején.

a tengerentuli konkurrenzia ma már még sem olyan veszedelmes jellegű mint magában Európában az az áramlat, a mely Oroszország felől érezhető. Ujabbban ugyanis az európai exportra is termelő államok több feles produktumot termelnek, mint a mennyit hajdan az amerikaiak, illetve a tengerentuli államok termeltek.

Hajdanában nagy szó volt, ha az amerikai termést évenként 20—30 millió hektoliterrel nagyobbra becsülték, mint a szükségletet: ma pedig például az orosz birodalomnak buzatermése 110—170 millió hektoliter között ingadozik s ennek nagy része európai piacokra kerül.

Az európai államok legtöbbje kereskedelmi és vám unióba lépett Oroszországgal s tiz-tizenkét év bizonyára le fog telni, a mig az európai államok megfogják ismerni az orosz szerződés káros voltát, s az orosz nyerstermelés fejlődő képességét.

A hetvenes években az Orosz birodalomban még csak 60—75 millió hektoliter buza termelt s most már mindjobban közeledik a termés hozam a 170 millió hektoliterhez.

Mikor az amerikaiak megismerték az oroszok gabonatermelésének intenzitását és fejlődő képességét, s fölismerték, hogy az oroszok mily erős helyet foglalnak el a nemzetközi gabona kereskedelemben, mindent elkövettek, hogy a gabonatermelés megszorításával több területet fordítsanak takarmánycikkek termelésére.

Az állattenyésztés fölkarolásával kezdtek meg az amerikaiak az új utat, s ezen a téren meglehetősen szép haladást is mutatnak már föl.

Ugyanebben az irányban mutatnak hajlandóságot az ausztráliaiak és a délamerikaiak is arra az okra támaszkodva, hogy Európában mind kevesebb gabonára lesz szükség, a mint az orosz gabonatermelés — a Kaukázuson túl, Szibériában is megnyílik.

S Magyarország mit szólna a fejlődésnek ez irányához? Ilyen körülmények között idővel még nehezebb szerepünk lesz nekünk is, ha a szibériai vasutvonalt teljesen kiépül s ha már Szibéria is benépesül.

A bevándorlás Szibériába már most is igen nagy arányú, évenként megközelíti a 100 000 lelket, tehát még mielőtt a nagy vasut megnyílt volna már is húzódnak Szibéria belsejébe a nép, mert ott állítólag óriási termőképességű területek fekszenek parlagon.

A buzatermés fejlődéséről fogalmat ad

A hugom ugyan és a sógorom, az anyámmal egyértelműleg azt állítják, hogy belőlem egyszerűen rut irigység beszél, akkor is mikor az apai tisztességre fúmagálom, (plane azt a nagy tisztességet, mikor valakinek fia van!) valamint akkor is, mikor a legeslegfőbb kis öcsém és holmi kis majmok között veszedelmes hasonlatosságokat fedeztek fel.

Otthon meg is engedem, hogy nekem van igazuk, elvégre hárman vannak és letorkolnak, de itt a nyilvánosság színe előtt ki kell jelentenem, hogy éppenséggel nem engedtem magam meggyőzetni s hogy teljes egészében fenntartom azt az állítástomat is, hogy nem szeretnék apa lenni, valamint azt is, hogy szerelmes kis öcöm sárgea és ránczos arczocskáját ez idő szerint még nem tarthatom a férfiszépség mintaképének.

Valamint azt is ki kell jelentenem, hogy ő kelme sirásánál hallottam én már sokkal szebb neppali és éjjeli zenét — hanem azért mégis, mikor egy elnézem a sógort, hogy az arcán micsoda óriási nagy gyönyörűség kifejezésével dajkálja azt a kis jószágot, azt a testéből való testet, véréből való vért, akit a mikor magához szorit az apa, akkor látja először testet öltve a feltámadás szent mythosát, a feltámadását, a halál utáni tovább való élését, azokban, a kikben mi támadunk fel-hát ilyenkor mégis az eszébe jut az embernek valami hideg gondolat! Hogy talán az élet

csak az 1880—1895. évek összehasonlítására. 1880-ban 65,225.000 hektár bevetett buzaterület volt melyen átlag 10.91 hektoliter termelt.

Az összes buzatermés 705 51 millió hektoliterre (529,130.000 mm.) rugott. 1895-ben már 78,198.000 hektár volt bevetve, ezeken átlag 11.35 hektoliter buza termelt, s a világ összes buzatermése 875,52 millió hektoliter (687,680.000 mm.) volt.

A világ buzatermelése 1870-hez képest a területben 23 millió hektárral, termésben pedig 225—240 millió métermázsával növekedett.

Három csoportra osztjuk föl a világ nevezetesebb buzatermelő államait; az elsőbe A) sorakoznak a konkurrens európai államok a másodikba B) a konkurrens tengerentúli államok és a harmadikba C) az európai importra is szoruló államok.

A) Konkurrens európai államok: Oroszország (Kaukázus és Szibériával), Magyarország (Horvát és Szlavonországgal) Románia, Szerbia, Bulgária és Kelet-Rumélia. Ezeknek fejlődése 1880—1895-ig a következő: A buzaterület 16,159.719 hektorról 23,200.298 hektárra, az átlagos buzatermés 9.21 hektoliterről 11.14 hektoliterre, az összes buza termés 149.000 hektoliterről 258.000 hektoliterre emelkedett.

B) Amerikai Egyesült-Államok, Argentína, Déli, Canada, Kelet-India, Ausztrália, Algír, Cunisz és Egyiptom: bevetett terület emelkedett 30,165.593 ról 32,760.000-re, átlagos termés 10.31-ről 9.73-ra, összes termés 311.0-ről 325.0 hektoliterre.

C) Importra is szoruló államok: Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Görögország, Nagy-Británia, Németalföld, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svájc, Svédország, Norvégia és Törökország: bevetett terület 21,057.318-ről 21,456.000-re, átlagos termés 13.40-ről 13.75-re, összes termés 281.00-ről, 295.00-re emelkedett.

Ez adatokból is látszik, hogy az árdeszio egyéb okokon kívül első sorban az A) kategóriába eső államok és csak azután a B) csoportba eső államok hozták létre; a harmadik csoportba tartozó államokban a gabonatermelés inkább passzív, mint aktív szerepet játszott.

Az A) kategóriába eső öt európai államban a buza és általában a gabonatermés oly magas arányban növekedett, hogy az innen, de különösen Oroszország és Romániából évről-évre származó termés fölösleg je-entéke-

nyebb, mint az összes tengerentúli államok összes gabonafölöslege.

Ez az öt állam egészen normális években már 160—180 millió métermázsára fölösleges gabonával (többnyire búzával) rendelkezik, holott az amerikai Egyesült-Államok, Dél-Amerika (Argentína), Kelet-India és Ausztrália, azaz a számottevő szinten export, de tengerentúli államok összes fölöslege egy-egy évi termésből alig üti meg a 100 millió métermázsát.

Az európai öt exportra is termelő államban 149 millió hektoliterről 258 millió hektoliterre szaporodott a termés.

A buzatermelő államok buza- és lisztforgalmát a fűzet részletes tabellákban mutatja be. Ez adatok azt mutatják, hogy 1870 óta a buza- és lisztforgalom óriásilag emelkedett; ugyanis a hetvenes években még az összes forgalomba került buza- és lisztmennyiség alig volt öt évi átlagban több, mint 125 millió mm., sőt időközben, azaz 1870-ben csak 118 millió mm-átszóra ragott a forgalom holott már 1891-ben a bevitel és kivitel forgalma megközelítette a 280 millió mm-átszát; ez utóbbi mennyiséget különben az 1894., illetve az 1895 év is meghaladta.

Mindez adatokból az a tanulság, hogy míg a világ buzatermése 25 év alatt csak mintegy 40% kal növekedett, ugyanakkor a buza és lisztforgalom növekedése meghaladta a 120%-t is. Tehát a forgalmi növekedés szemben a termés növekedésével, csaknem háromszoros. Ezt pedig folyton erősödő közlekedési vállalatok hozták létre. — A tömeges mozgósítás következménye lett, hogy bekövetkezett a tulkinálat, de bekövetkezett a tulkövetítés is, — az exportra is dolgozó államok gyakran minden ráció nélkül veszedelmes verseny játékokat üztek és üznek.

Ennek következtében a következő árnyatlas állott be:

A buza árakat forintokban és métermázsákban véve az 1881—1885-ös átlagtól 1891—1895-ös öt évi átlagig hanyatlottak az árak Budapesten 10.16 forintról 8.10 frtra, Bécsben 11.06 frtről 8.68 frtra, Berlinben 10.04 frtről 9.53 frtra, Brüsszelben 10.81 frtről 7.83 frtra, Zürichben 12.40 frtről 10.69 frtra, Genfben 11.80 frtről 9.68 frtra, Londonban 10.61 frtről 7.72 frtra, Párisban 11.36 frtről 10.07 frtra, Marseilleben 11.81 frtről 10.27 frtra, (Odessa Kiew) 8.53 frtről 6.63 frtra, New-Yorkban 9.03 frtről 6.38 frtra, Chikagóban 7.63 frtről 5.72 frtra.

A budapesti tőzsdén, a mely a magyar piaczi viszonyokról, de a külföld ármozgalmairól is tanuságot tesz, következő volt a termények ársése: 1870-ben buza 10.50, rozs 7.20, árpa 6.29, zab 8.03, kukorica 6.33, 1895-ben buza 6.95, rozs 5.40, árpa 5.70, zab 6.46, kukorica 5.81 frt.

A üzansz buza ára a budapesti tőzsdén 1872-től 1895-ig a következő volt (1872-ben keletkezett Budapesten a határidőzlet.) 1872-ben tavaszi átlagos ár 13.32 frt, 1872-ben őszi átlagos ár 12.06 frt, 1895-ben tavaszi átlagos ár 6.82 frt, 1895-ben őszi átlagos ár 7.88 frt.

A buza átlagárakat a világ buzatermésével s a világ buza és lisztforgalmával összehasonlítva a következő kimutatást kapjuk:

Az 1880—84. évi átlaghoz képest

növekedett a buzaterület	növekedett a buzatermés	növekedett a buza és lisztforgalom	csökkent a buza ára
százalékokban			
1885—89-ig	9.30	0.20	6.60 15.90
1890—94-g	14.00	11.40	34.90 19.64
1895-ig	15.40	18.30	44.00 32.90

Közel 33%-kal csökkent tehát a buza ára, ugyanakkor, a mikor 45% kal növekedett a buza és lisztforgalom. Minél nagyobb arányú tehát a forgalom, azaz minél nagyobb tömeg búzát és lisztet mozgósítanak a buzatermelő és fogyasztó államok, annál inkább csökkentek a buza- és lisztárak.

Ujdonságok.

Tanév megnyitás.

Az ev. ref. főiskola gymnasiumának és tanítóképzőintézetének ma délelőtt volt a megnyitó ünnepe. Már kilencz óra előtt összegyülekezett a tanári kar a főiskolai kis gyűlésterembe s ott várta méltóságos és főtisztelendő K i s s Á r o n püspök ur megérkezését.

Püspök ur megérkezvén, D ó c z i Inre gymn. igazgató meleg szavakkal üdvözölte a két tanintézet tanárai karának nevében s bemátatta a főiskolánkba ujjonnan beállott rend-

igazi melegsége mégis csak itt kezdődik ennél a sűrűvő jószágnál s hogy talán ezé nek mégis több ez, mint a legényélet egy csomó lehasága!

De persze ez a bölcs filozofálás nem tart sokáig. Csak addig, míg a baba fel nem sir! Akkor egyszerre visszazökkenünk a régi hangulatba és eszünkbe jutván az apaság bus oldalai, vigan pályázuk el a kávéházba vagy valamely étterembe, azt adván okul, hogy gyereksírás mellett sem dolgozni, sem enni nem lehet. A szegény apa pedig halgatja tovább a sirást, majd gyanúra alapos okokat találván, addig is, míg a mama bejön, kezdi oldani a dunnácska kötöt s azután segédkezik a kis ingecskék és egyéb szüksege holmik előkeresésében.

Pedig hát, ez még csak az apai kötelességeknek legkevésbé terhes része.

Tessék csak meghallgatni a többit! Meltók arra, hogy följegyeztesse nek és arra, hogy meggondolatlan urak figyelmébe ajánltassanak olyanokba, a kik azt hiszik, hogy könnyű apának lenni és hogy a babával csak a mamának van baja...

A papa azzal, hogy papává lesz, nem szüntetheti be hasznos működését, mint bekés hivatalnok sem, a kinek reggeli kilencz órakor a hivatalba kell lenni.

No már most, nem is szólva az első egykét éjjelről, a mikor jóformán teljesen alvás nélkül vonul a hivatalba a boldog apa, harmadik nap éjjelén, apaságának boldog tudatában

álomra hajtja a fejét. Talan éppen azt álmodja, hogy a fia tábornok és hő-i csatákat viv, — mikor egyszerre csak a pompás torku kis kölyök kiereszti teljes erejéből a sokáig torokába szorított hangot. A papa a hangot szüindianok csatakiáltásának véelve, felriad és azután boldogan csitogatja, altatgatja trónja örökösét. Természetesen, a következő negyedórán felhangzó újabb visítás, már nem tölti el hasonló boldogsággal, a többi következők pedig még kevesebbel.

Harmadnapra észreveszi, hogy a hivatalban igen jóízűeket tudna aludni, egyéb hivatalos foglalkozások helyett. Alvás helyett azonban egyelőre csak több munkát kap:

— Fiatal ember, boldog családapa, mikor dolgozhatnék több ambícióval és munkakedvvel, mint most?

És dolgozik ambícióval és nagy munkakedvvel, álmosan végzett munkálkodása közben arról gondolkozva, hogy ha kifizeti a doktorokat, azután a madámat s fogad dajkát, hát telik-e még vagy husz forint bölcsőre és ha bölcsőre telik is, marad-e csak egy garas, a jövő hónap elsejére félretett házbérlépből?

No de hát ezek csak hitvány anyagi dolgok, a melyeket teljesen ellensúlyoz az apaság boldog tudata. A mi pedig az álmoságát illeti, azon majd fog segíteni délután. — Három óráig alhatik. Csak akkor kell hivatalba mennie.

Persze arra nem gondol, hogy a baba már három napos, és hogy a koszt kérdése

nemi differenciákra adhat már okot és hogy ezek a felmerült kosztügyek ha elintézetnek is a családiasság szabályai szerint, azért azt mindenesetre eredményezik, hogy az ő alvása lehetetlenné fog válni.

A szegfűthea, ez a jámbor szer, ez vetette el a vizsály magvát. A nagymama ugyanis hivatkozva az ő mamai prakszísára s azonkívül arra, hogy az ő apja is orvos volt — még pedig különb mint a mostaniak. — kijelenti, hogy a babának nem lehet több szegfűtheát adni, mert bizony attól van gyomorgörcse.

A sógor, a ki már reggel konferált a madámmal a szegfűtheát és következményeit illetőleg, azt állítja, hogy szegfűtheát kell adni a fiának, mert miután tejet nem akar enni, hát valaminek csak kell a gyomrába lenni és elvégre is a thea a belek működésére hat jótékonyan.

— Igen, tönkreteszi a beleket és a gyerekek bélhurutot kap. Mar is közel áll ahhoz.

— No itt van! A mama már mit nem fogna rá szegényre. Hogy bélhurutja van! Miért nem mondja mindjárt, hogy már meg is halt. El is temethetjük már talán?

— Hát bizony szörnyű nyavalyás kis jószág szegényke! De nem csuda! Az apja is olyan vékonypéznü legény!

— Nem lehet az ember elefánt!

(Vége köv.)

és helyettes tanárokat, Török Péter, dr. Peczko Ernő, Kovács Ferencz és Kucskeméthy Lajos urakat. Püspök ur megköszönve a szíves szavakat, jó kívánatokkal köszönti a főiskolának úgy régi, mint ujennan jött tanárait.

Ekkor a menet megindult és kollégiumnak történelmi nevezetességi óriási oratoriumába, melynek minden zege-zugát zsufolásig megtölté a két tanintézet felsereglett ifjusága. Igazi öröm volt látni ezeket az egészségtől duzzadó, vidám arcu ifjakat, kiknek szemében az otthontól való elszakadás bánatát már felváltotta a viszontlátás, a jó barátokkal való találkozás csillogó öröme.

A mint a főtisztelt püspök ur és a tanári kar helyét elfoglalta, megzendült a reformátusok lélekemelő fohászokdása, a „Jótevő Szentlélek Ur Istent! Minő erő, mekkora buzgóság pezsdült ki ezer egészsége ifju énekéből!!

A közének elhangzása után a főiskolai kántus énekelt igen szépen egy igen szép új darabot. Csiky Lajos főisk. lelkész, akad. tanár ur mondott a tőle már megszokott ajtatos hangon megindító imádságot.

A főisk. kántus új esztendei éneke és az egész gyülekezet közénke zárta be a megnyitási ünnepély templomi részét.

A megnyitási ünnepélyen a tanári karon kívül igen sok városi előkelőség, a helybeli ev. ref. egyház és a városi tanács hivatalos képviselői is részt vettek és osztoztak a főiskola örömeiben. Sorakban ott láttuk nagyit. Mitrovics Gyula, Medve Kálmán, Márk Endre, Ábraháms László, Szabó Miklós, Nádasdy Miklós urakat is.

Az ünnepély lezajlása után nyomban az az iskolai törvények felolvasása és a tanuló ifjuság általános tájékoztatása következett.

Dóczy Imre szép gondolatokban bővöködő, emelkedett szellemű beszédben emlékezett meg ennek a mostani tanévnek a nagy jelentőségéről. — Ezzel kezdjük meg a második ezredévet. Hogy harmadikat is érthessen hazánk, az egymást felváltó nemzedékeknek mindig előre kell haladnia a tökéletesedés útján. Eppen azért szorgalomra, valóságosságra, erkölcsi nemességre sarkalja a nemes tanuló ifjuságot s különösen szívükre köti a legszebb magyar erényt, a hazaszeretetet, melynek ez a mi ősi főiskolánk századokon át fénylő tüzoslópa volt. Beszédét az ifjuság lelkesen megéljenzte.

Azután Karay Sándor, a tanári kar jegyzője felolvasta az iskolai rendtartási és fegyelmi törvényeket, s az igazgató ur megadta a legközelebbi teendőkre vonatkozó utasításait ezzel az ifjuságot elbocsátotta.

Holnap a rendes előadások megkezdődnek.

Isten áldása legyen ebben az évben is főiskolánkban, annak kormányzóin, tanítóin és tanítványain!

* **A polgármester itthon.** Simonffy kir. tanácsos polgármester, a ki a közművelődési kongresszus óta Budapesten tartózkodott, ma este hazaérkezik és holnap reggel már elfoglalja a hivatalát.

* **Vizsgálatok.** Az I. ker. rendőrkapitányság részéről megtartott 7 éven alóli, dajkaságra kiadott gyermekek s épületek vizsgálata, a szakemberek jelentése szerint — minden tekintetben hiány nélkül való volt.

* **Ő felsége a „Zion“-nak.** Megirtuk annak idején, hogy a debreceni „Zion“ egyesület által ő felségének felajánlott zászlószöveget a kabinetiroda visszaküldötte. Mint biztos forrásból értesülünk ő felsége a kabinetiroda útján az egyesületnek hatvan forintot küldött, a melyet Weisz Sándor egyesületi elnök már kézhez is kapott.

* **Erdőőri szakvizsgák.** Debreczenben az erdőőri szakvizsgák e hó 18-án, pénteken veszik kezdetüket.

* **Végtárgyalás.** Érdekes tárgyalás lesz holnap a debreczeni kir. törv. büntető osztályánál. Még emlékezni fognak olvasóink arra a nagy szenzációt keltett esetre, melynek szomorú hőse, dr. Demkó Ágoston h. dorogi tekintélyes ügyvéd volt, kit f. é. április 30-án d. u. Trodán Papp József ottani lakos saját irodájában rövid heves szóváltás után revolverével meglőtt. A golyó dr. Demkónak bal kezét furta keresztül a nélkül, hogy a csontokat összezsuzta volna és így a sértett 36 napi betegség után minden utókövetkezmények nélkül megszabadult a bajától. Ez ügyben lesz holnap a végtárgyalás megtartva, melyben a tárgyalást maga Iggyártó Sándor törv. elnök vezeti, a közvádlót dr. Simonffy Béla kir. ügyész képviseli, a védői tisztet pedig dr. Kardos Sámuel teljesíti. A kir. tábla rendelkezése folytán fegyverszakértő is van beidézve, sőt a vádolt cselekményének és lelki állapotának pszichotriku elbíráhatása céljából dr. Pillitz Sámuel kir. törvényszéki orvos is be van rendelve.

* **A közkórházi bizottság ülése.** Debreczen városi közkórházbizottsága pénteken d. u. 4 órakor, a városháza nagy tanácstermében bizottsági ülést tart. A bizottsági ülésen Körner Adolf városi tanácsos elnököl.

* **Az izraeliták ünnepe.** Ma van izraelitáknál Jom Kippur, a bűnbánat napja, de már tegnap este, a hogy az első csillag felragyogott az égen, beköszöntött annak előestéje. A zsinagógák ismét megteltek az ajtatos zsidó hívőkkel, a kik buzgó fohászokdással kérlelik az Egek Urát, hogy nézze el gyarló mivoltukat, ne sújtsa őket haragjával és bossúsága meg mindazt, a mit elene vétettek, most az engesztelés szent napján. — A Jom Kippur, vagy a hosszú nap legfőbb ünnepe. az izraelita hívőknek, a kik közül még a legingadozók is megtérnek ezen a napon és ajtatos imával, teljes bűntel, munkaszünettel igyekeznek bűnbánatukról bizonyoságot tenni. — Tegnap este hangzott fel a „kol nidre“ örök-szép melancholikus melódiája a zsidó templomokban, ma pedig a böjttől halványodó arcokat lehet látni a zsinagógák tájékán. — Fehér halotti ruhában imadkoznak most is, amolyan „memento mor“ ez, és hogy a halálra való emlékezés hangulata még inkább elfogja a lelket, felhangzik sófár harsonazen-gése, mely a Messiás jövetelét symbolizálja.

* **Királyunk Romániában.** Királyunk uti programját már részletesen megállapították. A király Károly román királylyal szeptember 27-én este 8 óra 30 perczkor indul Meháidiból különvonaton Vercziorova, Turn-Severin, Crajován keresztül Pites-tibe s 29-án délután 5 órakor érkeznek meg Pites-tiből Cuntea de Argestbe 11 óra 30 perczkor utaznak s itt meglétkint a híres templomt, a kizanti stílus remekét. Argestből folytatják útjokat Bukarest felé, a hova délután 4 órakor érkeznek, Királyunk Bukarestben két napot fog tölteni. A Bukarestben való tartózkodás részletes programját még nem készítették el. Plojestiből 29-én indul a király a román királyi párral s a trónörökös párral Sinaiába. A gyönyörű villatelepen hosszabb sétára indulnak és este Pelesten udvari ebéd lesz. A város este nagyszzerűen

lesz kivilágítva. Sinia környékén, a hegyormokon 3000 láng fog lobogni — Szeptember 30-án a Wlavrenu udvari majorságot tekinti meg királyunk s innen Bustenbe utazik. Királyunk este 7 óra 80 perczkor utazik el Sinaiából Predealon keresztül Bécsbe. — A román királyi pár s a trónörökös pár Predealig kísérik a királyt. A sinaiapredeali vonal, mely 28 kilométer hosszú, egész hosszában nemzeti színű zászlórudakkal lesz díszítve. A Sinia-park díszítésén serényen dolgoznak.

* **Népfelkelők jelentkezése.** A városi tanács felhívja a város területén tartózkodó népfelkelőket, hogy a honvédelmi tanácsban október 26—31 napjain tartandó ellenőrzési szemlén jelentkezzenek. Október 26-án az 1862 és 1863-ban 27-én az 1861-ben, 28-án az 1860-ban, 29-én az 1859 és 1858-ban, 30-án az 1857 és 1856-ban és 31-én az 1855 és 1854-ben született népfelkelésre kötelezettek szemléje lesz.

* **Tudomásul.** Debreczen sz. kir. városi központi választmánya által a felszólamlásokra vonatkozó határozatok Roncsik Lajos választmányi jegyző hivatali helyiségében szeptember 20-tól 30-ig közzszemlére kitétettek. Azok, kiknek felszólalása, avagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, annak közzszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig kiknek az 1874 XXXIII. t. cz. 49 §-ban elősorolt határozatok kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiához intézett fellebbezésüket a központi választmány elnökehez benyújthatják.

* **Tolvaj—tolvaj.** Tolvaj Ferencz ismert csavargó következetes maradván névéhez, egy malacot lopott s azt eladta. A rendőrség am megcsipte Tolvajt, a ki akkor azt állította, hogy a malac döglött volt, a mikor ő kapta. Most majd a rendőrség is következetes marad s akár lopta a malacot, akár mert döglött volt s közegészségügyi kihágást követett el, Tolvajt alaposan megfognák börtönni.

* **Vesztett macska az utcán.** Széchenyi-utca végén, mint a rendőrség jelenti — egy vesztett macska megmarta Bagdacsy Józsefet és Kátont a Mihály és egy kutyát is, de végre is sikerült elfogni a ravasz állatot s kimondták rá a legzigorubb büntetést a lebukozást.

* **Leszakadt hid.** Vasárnap este, mikor a Constanzból jövő rajnai gőzös Büsingen állomáson kikötött, a kikötőhid közepén leszakadt. A tizenkét méter hosszú kikötőhid tömve volt közönséggel, a mely a bucsuról Schaffhausenbe akart visszatérni. A hid azért szakadt le, mert a keresztgerenda 3 méter hosszúságában eltört. Az eppen arra haladó „Arenaberg“ gőzösön nagy pánik támadt. Körülbelül 200 utas a hajó egyik oldalára töltött és csak nehezen lehetett a hajó súlyedését megakadályozni. A vízbe fultak száma még nincs megállapítva. Eddig csak azt tudják bizonyosan, hogy egy leány és egy fiu a vízbe fult. A hidat hat év előtt építették fel újból és néhány hét előtt hivatalosan megvizsgálták.

* **Államosított gimnázium.** Dr. Wlassics közölte miniszter a szentesi főgimnáziumot ez évtől kezdve állam kezelésbe veszi át, oly képpen, hogy a körülbelül 180.000 frtra felgyűlt tanári nyugdíjalap Szentes város birtokában marad.

* **A cigányok bajban.** Debreczen környékén a jó meleg nyári napok idejében, a mikor nem igen sok szükség van a ruházatra s kissé gyöngébb toillettekben is át lehet iz-zadni a napokat: szerfelett ellszaporodtak a cigányok. Csak úgy jöttek a nagy karavánok és egyszerűen letelepedtek a város alatt. Persze hát nem jelentették be magukat a rendőri bejelentési hivatalban és így másküőnben zajos megérkezésükről nem is vett indomást a rendőrség. A letelepedett karavánok látván, hogy

egész s
türelem
néha a
a cigán
olyasmi
nyosan
diczióra
magukat
tűnt fel
Rendele
csukták
eldől a
rajkók
indignác
badóság
mert ell
lyükre.
*
váltakat
csendes.
hodtak
lott be.
folyton
fordulna
lehet ny
hírei, h
*
szegi v
ezető,
Széchen
látogatta
varottas
kas Giz
terjesztő
lamilag
kiállított
meréssel
szépség
bámulata
nép ilye
vézezni,
A hercz
mintát
alatt áll
varottas
van a sz
öröme.
*
moszkva
azért kü
eszméjéb
— Az
— hogy min
husból ke
sen enni
valami tá
az észlel
hogy ez p
Első sorb
a ki miha
kabbank
— Külön
csak órák
egész mor
és z le
hogy az
hallás hiá
amunak
tetni. A g
rült és a
hetett viss
* Uj
sok gond
nál a bet
különösen
a nyákhár
a l k a l
orvosi kör
hogy más
az orvosok
pokban eg
uj helyileg
A tanár e
szült villan
kalmazzal
eljárás ab
érzésteleni
mely negy
den fájda
egy betege

dekeben s azt a tanácsot adta a kassaiaknak, hogy forduljanak egyenesen Verancsics-hoz, hogy H. G.-t ne Egerben, de Kassán vizsgáltsassa meg.

És a kassaiak csakugyan Miksa ajánlatára — jöllehet semmi könyörületre s jóakaratra nem számítottak — egy kapitányokból, katonákból s polgárokból álló küldöttséget menesztettek a püspökhöz nov. második feleében. És hogy kérelmüknek annál bizto-abb sikere legyen: a város tanácsa 1860. nov. 13-án újra felír a királyhoz, H. G. szabadon bocsátásáért esedezvéen.

Kérelmüknek, ha más nem is, de annyi eredménye lett, hogy az egri püspök nov. 21-én fogadta a küldöttséget, mely azt kérte, hogy vagy maga, vagy helyettese, de mindenesetre Kassán vizsgálja meg H. G.-t, hogy ez tisztázhassa magát az ellene emelt vádak alól. Együttal kérelmök támogatására kifejtették Verancsics előtt, hogy a tanács engedélye nélkül — rézi kiváltságuk értelmében — senkit sem szabad kivinni a városból.

(Folyt. köv.)

Nagy út előtt.

Nagy út előtt állok,
Idegenbe térek.
Rögös utam legelején
Szókehajú galambomról
Hadd szóljon az ének.

S hogyha fakó lenne,
Színtelen a nóta,
Tudjátok meg, hogy a szívem
Bubánatos árva szívem
Volt hozzá a kóta.

Az sugta el nekem,
Mit senkisémet ért meg,
A csalogány, hogyha árva,
Bármily szépen daloljon is;
Csak sir az az ének.

Hrabovszky Lajos.

Mezőn.

Járok a fünek puha szőnyegén.
Pícziny bogárka félve fut előlem;
Tán óriásnak vél szegény,
Ki azért jöttem, hogy őt most megöljem.

Bogár, ne fuss! Színtén parány vagyok,
Nem fűben járnak a gyilkosok.

Szávay Gyula.

Shakspere.

Egy vidéki poétácska
— Ilyen fűzfalanos, mint én
Irta nem rég: William Shakspere
Neki i r ó t a r s a színtén.
Am a brittet én lenézem.
Mint óriás kor fia büszkén,
Uj oltár kell! Nem pazarlok
Tömjént régi oltár üszkén.

Én nem értem, hogy ez ósdi
Lantverők mit nagyozóának?
Koszorút én másnak adnék:
Maupassantnak, vagy Zo'ának.
Vagy ha mas szobrot nem adna
Istenül a módi-kamra:
Tűznék babért Verayra,
Bartókra, vagy — enmagamra

De szömbön e pillanatban
Kegyelmes indulat szállt át
Es Shakspere nek, hogyha élne,
Megvergetném a vállát.
Mert „János király”-ban látom,
Es gyönyörrel látom aztat:
Az osztrákra oroszlanbőr
Helyett borjubórt akasztat.

Sebestyén diák.

A kendőzésről.

A kendőzés művészetét ép úgy kultiválják a francia és angol legfelsőbb körök, mint a középosztály szalonhölgyei és a művésznők. A keleti népeknél pedig a női szépség leglényegesebb kellékének tekintik, ha az arcz koloritjáról szemmelátható módon gondoskodtak.

Ezt a »művészet-et« vajmi ritkán végzik művésziesen még nyugat toilette szobáiban is. — A francia és angol társaságban két különböző áramlat uralkodik. Az elsőnek főfeltétele a szépség gondos ápolása; az utóbbi vas-egészségre törekszik. Ez az angol divat. De ne gondoljuk azért, hogy a sport-lady teljesen elzárkózik a rizsporos pamacs elől; — a mily különbség van a szabad levegője között. — a napfény és villamfény között, oly különböző toilette eszközöket használnak az itt vagy ott való megjelenéshez. Őszintén elmondhatjuk, hogy nincs oly, a nagyvilágban számottevő asszony vagy leány, ki toilette-asztaláról a rizsport és pirosító tégelyt száműzné.

A párisi nők különösen remekelnek a színezéssel, az angolok kevésbé ügyesek. A legfőbb hiba, ha valaki feleslegesen sok sötét színeket használ. A francia nő mindig dicséretesen bánik a színekkel és Párisban soha sem látni vérpíros ajkakat, koromsötét karikkal körülvett szemeket és meszféher arcot, az arczont fölött a tödőzésesek sajátos piros foltját al.

Az arczfestés éppen olyan művészet, a melyre ép annyi gondot kell fordítani, mint a ruha vagy fűző szabására. A rossz szabás elrontja a legremekebb szövet hatását és az ügyesen alkalmazott máz tönkreteszi a legbájosabb nő szépségét.

A »rouge« mindig finom és drága legyen (mert a közönséges és olcsó hamar rontja a bőrt), színe inkább rózsás, mintsem bíborjatszó. Elő-zőr az arczbőrt kevés zöld crém-mel bedörzsölni, azután a »rouge« por alakban alkalmazandó s 5 perczig rajta hagyandó. Öt percz múlva pamutos pamacs-sal ledörzsöljük a felesleget, csak észrevétlen árnyalatot hagyva fenn az arczon. A kik semmifele alakban sem kedvelik a kármint, czékalevet alkalmaznak, amely artamallan és tökéletesen megfelelő. — Ehez az arczot langyos vízben szappan nélkül kell lemosni, melybe egy pár csepp toilette ecetet vagy eau de cologne olajat vegyítünk. Ha puha kendővel letöröljük, nagyon higitott timsós vízzel nedvesítjük meg az arczbőrt s ezt rajta hagyjuk száradni. Pár percz múlva, tiszta szarvasbőrrel, gyöngéden finom rizsport dörzsöljük az arczra. Ezután puha teveszőr ecsettel kenjük fel a czékalevet a pirosítandó helyeken. Mikor már tej nem száraz, szarvasbőrrel ledörzsöljük a felesleget.

A tapasztalás bizonyítja, hogy a szarvasbőr czélszerűbb eszköz az előbbi szokásos pamacs-nál. Egyik főelőnye, hogy míg a felhevült arczra pamacs-sal hirtelt rizspor rétegekben tapad (lawntennis, labdázás, táncz után), a puha szarvasbőrrel egyenlően bedörzsölhetjük, úgy hogy az arczon nem a rizspor, hanem csak az általa előidézett fehérség látszik.

A francia nő nagyon kényes a szemöldökére és pilláira. Az ecsetelés nem éppen a legjobb eszköz a kellő hatás elérésére, mert nagyon is észrevehető nyomokat hagy. Sokkal czélszerűbb ennél kevés cocusolajat vagy brilliantinet használni, mely sötét, fényes színt ad, ha ujjunk hegyét belemartva, végig húzzuk a szemöldökön és pillákon. Egy estére való feketítést lámpa korommal is lehet eszközölni; porcellán tányérkát tartunk a láng fölé s kész a koromfesték. A festés teveszőr ecsettel óvatosan történik, ne hogy a bőr is részesüljön benne.

Sokan úgy pirosítják az ajkat, hogy finom ítszerezrel dörzsölik be, azután cold creammel puhítják, — hogy ha már beszáradt.

A kivágot ruhában való megjelenéskor a karokat, nyakat és vállakat szintén gondosan kell ápolni. Ez igen sok időt kíván.

Először is illatos langyos vízzel mosakodunk s puha ruhával leszárítjuk, azután rózsavizes glicerinnel kenjük be, egy kis szivacs segítségével.

Míg a bőr meleg, pamacs-sal rizsport alkalmazunk a nyakra, karok és vállakra, — s ezt rajta hagyjuk, míg csak az öltözködésel készen nem vagyunk.

Ekkor a rizsport gyöngéden eldörzsöljük, a míg a bőr fehérré lesz s a rizspor eltűnik. A fehérités egyenletes legyen egész a ruha kivágásáig. Hazamenve, mielőtt pihenőre térnénk, langyos vízben jól meg kell mosakodni. A ki ezt elmulasztja, annak csakhamar foltos és petyhüdt lesz a bőre.

A kik még a legártatlanabb szépségcsere-reknek is ellenségei, gondolják meg, hogy a női szépség ápolása nem hiba, sőt oly feladat, mint a szellem kincseinek tetszetős alakba öltöztetése.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyv ár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gőnczy-egyesület „Otthona” a keresk akad. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn)
Csütörtökön) 11—12 óráig.

Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)
Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

Különfélék.

Az erkölcs és a gyümölcs. Z. város tanácsa a következő rendeletet adta ki:

»Tekintettel arra, hogy a fiatalság éjjeli csavargása rontja az ifjuság erkölcsét és egyuttal alkalmat ad a szőlő és gyümölcs lopásra, a tanács meghagyta a rendőrségnek, hogy mindazokat a fiatalokat, kik este 9 óra után az utcán találta'nak, tartóztassa le és őket valamint hozzátartozóikat szigoruan büntesse meg.«

Igy őrizi a z-i tanács egy kalap alatt az erkölcsöt és a gyümölcsöt.

* Utazás a vicinálison. Egy magyarországi vicinális vonaton történt, hogy melyikben, azt nem mondjuk meg — mert megtörténhetett volna akármelyikben. — A kávégép lassu iramban vándorolt át a dombokon, szőlőoldalakon, sík-ágokon. A szomszéd város tornya már egy órája látszott, de a vonat kétségbeejtő lassúsággal cammogott feléje.

— Nem menne ez gyorsabban? — szólt az egyik ur a vasut mellett sétáló kalauznak.

— Kérem, — válaszolt a kalauz — összesen öt utas van, azokért nem érdemes futeni.

— Hát mit csinál az ember ilyenkor?

— Kártyázik.

— És mit?

— Emel, elemel... Tetszik ismerni:

dupla, vagy semmi... Tessék az utitársával

elemelni az időt.

— Hány percz múlva érünk oda?

— Negyven.

Az ur utitársához fordul:

— Emeljük el az időt. Negyven perc vagy semmi. A vesztes fizeti a kőszént. Az urak elemelték a negyven percet, a vesztes kifizette a kőszént és egy perc múlva a vicinális örült sebességgel rohant be a város pályaudvarába.

„A tudós macskája.” A francia Académie des sciences minapi ülésén egy Marey nevű tudós arról értekezett, hogy miért esik a macska, akármily magasról dobják is le, a lábára és nem a hátára? A »hallhatatlan ur« bemutatott hatvan pillanatnyi fényképfelvételeket is, melyek egy leeső macskát az esés különböző stádiumaiban tüntetnek fel. A tudós kollégái egész nagy vitát támasztottak az érdekes problémáról, de megegyezésre nem bírtak jutni. Utasították azonban Marey urat, hogy ne pusztá kézzel dobja le a macskát, mert úgy nem lehet tudni, nem a kéz adja-e meg az esés irányát, hanem függessze fel a macskát egy zsinagra s azt hirtelen vágja el talán így majd kiszűl a turpisság! — Az akadémikus urak becsületére legyen mondva, a tanácskozást mindvégig csöndes derűség kísérte.

A legujabb bojkott. A fertály előtt való közhangulatot jellemzi ez a jelenség, amely ma történt egy omnibuszban. A bárka szorongásig megtelt, amikor egy kövér uri ember felkapaszkodik:

A kövér ur: (rálép egy sovány ur lábára) Ah, pardon!
A sovány ur: Hm, hm, hm.
A kövér ur: (rálép a sovány ur kalapjára) Ah, pardon! (Felugrik).
A sovány ur: Hm! hm!
A kövér ur: (megint rálép a sovány ur lábára). Ah, pardon!
A sovány ur: Hm!.. Tessék talán helyet foglalni, én könnyebben állhatok.
A kövér ur: Ó köszönöm. Zucker Tóbiás vagyok!

A sovány ur: Zucker Tóbiás? A háziur? Keljen fel tüstént a helyemről...

Rodostó. Ismerjük ezt a várost, ahol II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem élte az utolsó bus napjait és egykori hű kísérője: Mikes Kelemen »hallgatta egyedül a tenger mormolását.« Itt ütötték föl tanyájukat a nagy magyar idők száműzöttjei, a bujdosók — s itt lehelte ki lelkét, távoli hazájára gondolva, II. Rákóczi Ferenc.

Voltak idők, midőn Rodostó a magyar hazafiúság kegyeletének Mekkája volt. Ide záradokoltak, különösen a mult század végén, hogy fölkeresék a hazátlanul meghaltak sírjait, s kutassanak kegyeletlen emlékei után. Ujabb időben Rodostót nagyon kevesen látogatják. Magyar ember 1862. óta nem járt ott. Jelenleg nincs élő magyar ember, aki II. Rákóczi Ferenc török földön birt palotáját a maga valóságában látta volna. — Az utolsók Henszlmann Imre és Kubinyi voltak, együtt keresték fel Rodostót annak idején, a m. tud. akad. megbízásából. E város mintegy 25 mért földnyire fekszik Konstantinápolytól, feleuton a török főváros és Gallipoli között. Magának a városnak éppen olyan fekvése van, amint azt Mikes leírja. Thaly Kálmán egyik előadásában elmondta, hogy Rákóczi fejedelem számára annak idejében egy egész örmény utcát vett meg a török porta. A fejedelem udvartartása az örmény nép közepette is élt, s élénk nyomokat hagyott maga után. Egy 95 éves öreg örmény ember elmondta Thalynek, hogy gyermekkorában látta a fejedelem portáját, mely fenyves volt, mint a szultáné.

Rodostóban mindössze még tíz Rákóczi-fele ház van meg az eredeti állapotban. A fejedelem hajdani kertjei a különböző felekezetek temető helyéül szolgálnak. A Rákóczi-kápolnája maiglan megmaradt eredeti alakjában; ott van még a régi díszes karos-szék is, melyben a fejedelem hajdan az isteni tisztelgetet végig hallgatta.

A rodostói török lakosság még most sem tudja, hogy a városrészt, melyben valamikor a száműzött fejedelem udvart tartott, már viszszaosztott az ottomán államra! A magyarok birtokának tartják még ma is azokat a ker-

teket és szántóföldeket, s nem engedik meg, hogy bárki is bitorolni merje azokat. Ez az oka, hogy a paloták nagyobbreszt lakatlanok, s a szántóföldek is parlagon hevernek.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde

szept. 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

B u s z a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.90	76	7.10—7.15
» »	77	7.10	78	7.05—7.10
Tiszavidéki ó	75	7.10	76	7.15—7.10
» »	77	7.25	78	7.30—7.35
Pestvidéki ó	75	7.05	76	7.10—7.15
» »	77	7.20	78	7.25—7.30
Fehérmegyei ó	75	7.05	76	7.10—7.15
» »	77	7.20	78	7.25—7.3
Bácskai ó	75	7.10—7.15	76	7.20—7.25
» »	77	7.25—7.30	78	7.40—7.45
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt. ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.20 6.30
» másodrendű	» —	6.15 6.20
Árpa takarmánynak	» 60—62	4.10 4.40
» égetni való	» 62—64	5.10 5.80
» sertőzdei	» 64—66	3.40 7.7
Zab	» 39—41	3.35 5.85
Tengeri bánsági	» —	3.80 3.90
» más nemű	» —	3.70 3.75
Repce bánsági	» —	10.10 10.75

Kőbányai sertés-piacz.

szept. 16.

Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli sulyban) 53½-54 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 54—55 krig. 5. Fiala könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 53½-54 kr. Közép pkint 220—180 klg. fel-sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 2.0 klg. terjed sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 ki felüli sulyban 51—52 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 44—45 krig.

Sertés létszám 1896 szept. 13. napján volt készletben 5075 drb. 1896. szept. hó 14-ik napján felhajtatott — drb. 1896 szept. 14-ik napján elszállított 372 db. 1896. évi szeptember hó 15-ik napjára maradt készletben 5763 db. A hizott sertés üzletirányzata — élénk.

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: **Kalocsa Róza.**

(Folytatás.)

— Majd megteszem én, — mondta Sándor, s izmos kézzel kirántotta öcsesét az asztal alól és a vonakodót behurcolta magával a kis hálószobába. — Ott nem éppen a legszeleidebben beledobta az ágyba.

— Hallgass, gyámoltalan fattyu, én meg nem ütlek, — az ördögbe is, szegyeid magadat úgy ordítani, mint egy kis gyerek egy kis verésért! — Az igaz, hogy úgy fészitesz, mint egy finom ur, akár csak egy báró; de

egy szikra bátorságod sincs, pedig a gyáva-ság a legutabb dolog a világon! Most gondolkozzál rajta egy kicsit és igyekezzél, hogy ember legyen belőled.

Mikor később Cserépné bedugta fejét az ajtón, az egyik fiát alva találta, a másik meg tanult, ekkor valami olyasféle gondolat villant át a fején, olyan sejtelem: vajjon tévedett volna gyermekei megélé-ében? És tán Aladárnak nem lenne elég tehetsége a neki szánt pályára? Nem, nem, szólalt meg bensejében egy erős hang: el ezzel a gondolat-lal, ezzel a kételyvel, — hát nem volt-e ő az anyja? — és ha éjet-napot egygyé tesz, sőt ha egészségét, életét áldozza fel, még akkor sem fogna neki sikerülni, fiából olyan férfit nevelni, mint a milyet ő magának elképzelt?!

De ez a hangulat is elmult. Cserépné behunyta szemét és nem akart látni. Az Aladár martíriuma tartott tovább. Három évvel volt idősebb, mint társainak legőbbje, de azért csak engedelmesen tanult tovább, ahogy édes anyja követelte tőle. Keveset beszélt; hogy lelke mélyében mi történik, azt még senki sem tapasztalhatta, de mindig előzékeny volt és tökéletes uracska volt tetőtől talpig.

— Az a kölyök életében még nem birkozott senkivel — kabátján egy pecsét jobban sérti, mintha gyávanak nevezik.

Ő könnyen beszélhetett, — hála az ő Schneider barátja anyagi gondoskodásának, erőteljes férfivá nőtte ki magát, a kinek könnyű volt védekeznie, mert anyjának ősz-szes energiáját is örökölte. Most önkéntesi évet szolgált le és mikor este hazajött, ott-hon megitta a szokott csésze hársfahéjat, de aztán az udvaron átment a Schneiderék kis étkezőjébe és ott pártfogójának kínálását: »egyél«, nem mondatta magának kétszer. Szíve mélyéből hálás volt e szerető szívű ember iránt, ki neki minden tekintetben megmentője volt.

Mint szerető atyához, oly bizalom-mal tervezgetett előtte a jövőről és elmondta neki anyja kívánságát, hogy tanú éveit töltse külföldön, mert ő nem akar közönséges kisholtost nevelni fiából, inkább nagyobbra fogja terjeszteni szabóüzletét, hogy a szükséges pénzt előteremthesse számára.

Schneider urat előtötte a méreg, meg az epe; mindig ennek az asszonynak a gögje volt az, mely őt akaratan kívül tovább kergette, mint a mennyire szándéka volt. Így történt, hogy azt az asszonyt sérteni és bosszszantani akarván, a fiának segédi fizetéssel kínált helyet boltjában — És Sándor hálával fogadta ez ajánlatot; a mint a dolgok otthon állottak, legelső kötelességének érezte saját maga lábára állani és pénzt keresni. Atyja fáradság, betegesnek tűnt föl előtte és anyja meg mintha lázasan beszélne és cselekednek. Sándor nem bizott öcsese nagyszerű jövőjében; aggodalommal látta közeledni azt a napot, a mikor az a szakadatlanul munkálkodo asszony a legsúlyosabb csalódás alatt össze fog roskadni és akkor neki, az öregebbnek kell közbelépni.

Csak hogy nem volt ám könnyű munka anyját abba a terbe beavatni, a melyet ő és pártfogója kovácsoltak. A fiu bevégezte szolgálati évet és jó magaviseleti bizonyítványt hozott haza.

Schneider ur egy üveg bort hozatott ez esemény örömeire. Hadd igyék egy kis bort a gyerek, hogy bátorsága legyen ahhoz a mérész vállalkozáshoz: anyjával beszélni e dologról.

— Eszeden légy fiu, — monda neki Schneider ur — és ne hagyd magad katona létedre, mondd meg anyádnak, hogy egy tehetős polgár többet ér, mint egy szegény kopláló nemes — szóval: légy férfi, de meg-gondold, hogy édes anyád ingerlékeny természetű.

(Folyt. köv.)

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a mai naptól fogva megkezdtem a **Petroleumot saját kocsimon házhoz szállítani.** Azon kellemes helyzetben vagyok hogy a **legfinomabb, a legtisztább és minden szagtól ment Petroleummal** szolgálhatok t. cz. vevőimnek. — A szállítás 5 és 10 literes ujszerkezetű kannáimban történik, miket kölcsönként t. cz. vevőimnek szíves rendelkezésére bocsátok. Ajánlom

Amerikai császár olajat á 24 kr. literjét
legfinomabb korona petroleumot » 20 » »
» salon » » 18 » »

Egyben ajánlom, és megrendelésre ugyancsak házhoz is szállítom: a legfinomabb fajtájú **gyertyát, keményítőt, gyufát, kékítő pasztát, padló-mázt és lakkot, mosó és toilett szappant** stb. cikkekét a legjutányosabb arakban.

A midőn a t. cz. vevőimnek szíves bizalmát és becses megrendeléseit kérem, ígérem hogy minden törekvéssel oda fogok hatni, hogy a t. cz. vevőközönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

Maradok teljes tisztelettel

TÉREI JÓZSEF

festék, petroleum és zsiradék kereskedő
Nagy-hatvan-utca 1098 sz.

Telefon

Sz. Dávid István
Millenniumi kertjében
vasárnaptól kezdve
a polgári serfőzdéből
mindennap

Pilseni sör

csapoltatik.

Ugyanezen naptól kezdve

friss bécsi virsli

kapható.

A n. é. közönség szíves látogatását kéri
tisztelettel

SZ. DÁVID ISTVÁN,
vendéglős.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

mindenféle

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomtatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 lv Árverési jegyzőkönyv — — — — 70 kr.
100 „ 20 pld Árverési hirdetmény — — — — 70 „
100 „ 200 „ Rendelvény — — — — 70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv — 70 „

100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv — 70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás — — — — 70 „
100 „ 400 „ Kézbizítási ív — — — — 70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás — — — — 70 „
00 „ Végrehajtási jegyzőkönyv — — — — 70 „
100 „ 200 pld Értesítvény haszonbérletről — 70 „
100 „ 200 „ Értesítvény — — — — 70 „

stb., stb., stb.

Raktáron nem lévő nyomtatványokat
hasonló olcsó árban készítünk el.

Koczkázott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók

1000 pld.
könnyű levélpapír czégyomással 1/2 ives 3 frt — kr
erősebb „ „ „ „ 3 „ 50 „
erős finom „ „ „ „ 4 „ 50 „
erős oktáv „ „ „ „ 4 „ 50 „
merített „ „ „ „ 5 „ 50 „
merített erős levélpapír „ „ „ „ 6 „ — „
könnyű sima fehér levélpapír czégyo-
mással 1/2 ives 4 „ — „
erősebb sima fehér levélpapír czégyo-
mással fél ives 4 „ 50 „
erős sima fehér levélpapír czégyo-
mással fél ives 5 „ — „
igen erős sima fehér levélpapír czégyo-
mással fél ives 5 „ 50 „

Körleveleket, számlákat és minden egyéb ke-
reskedelmi és magán nyomtatványokat hasonló
olcsó árak mellett szállítunk.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Képviseelő kerestetik!

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték 3/4 részéig 20—51 év közti időre kész-
pénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat
fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás legrövi-
debb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi ki-
vonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI, Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli,
mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmányreszülög
ajánlva van.

Képviseelő kerestetik!

Stern József

és Testvére

nagykereskedők

és gyárosok.

DEBRECZEN, Piacz 584 a «Bika» szároda mellett.

UJDONSÁGOK!

az őszi és téli idényre az újabban kibővített detail osztályban

Jäger gyapju és pamut

alsóruházati cikkek,

✕ harisnyák, keztyűk, ✕

nők, férfiak és gyermekek számára.

Színes velez szoknyák és nadrágok.

Vadász ujjas és kötött bekötők.

Berlini kendők és sálak.

Norinbergi áruk?

Nyakkendők, esernyők, pénzerszőnyek.

KEFE-ÁRUK

háztartási, gazdálkodási és ipari
célokra.

Ecsetek, meszelők, seprők,

ruha-, haj-, fog- és körömkefék,

fésűk, szappanok,

illatszerek, valamint minden szak-
mához tartozó bel- és külföldi toilett-
cikkek dos raktára.

Fodrász kellékek

nagy választékban!

Szintartó himzőpamutok és selymek.

Mindenféle bélés-árak és szobakellékek.

Himzések, csipkék, szallagok és csipkefüggönyök.